PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Omassa kokosarjassamme meillä on Suomen parhaat liikuntapaikkapalvelut. **KANNONKOSKEN KUNNANJOHTAJA MAARIT AUTIO**

29.10.12

Aurinko nousee

Helsingissä kello 7.36
ja laskee kello 16.31
Oulussa kello 7.57
ja laskee kello 16.05
Utsjoella kello 8.28
ja laskee kello 15.22

Päivän sana

29.10. Te olette maailman valo. Ei kaupunki voi pysyä kätkössä, jos se on ylhäällä vuorella. Eikä lamppua, kun se sytytetään, panna vakan alle, vaan lampunjalkaan. Matt. 5:14–15
30.10. Näin sanoo Herra: ”Kirottu on se mies, joka turvaa ihmisiin, katoavaisten ihmisten voimaan, mies, jonka sydän luopuu Herrasta!” Jer. 17:5

Nimipäiviä

Tänään maanantaina: Alfred, Urmas
Huomenna tiistaina: Eila

Mietelause

En voi sietää byrokratian pikku diktaattoreita, jotka alituiseen huutelevat: ”Tuo on kiellettyä, tuo on kiellettyä!”

Gian-Carlo Menotti

MERKKIPÄIVIÄ

95-VUOTIAS
Kunnallisneuvos
Vieno Uusitalo 30.10.
Kiskossa.

TERVEENÄ TYÖSSÄ

Haluatko olla aina oikeassa?

Suhde miniän, vävyn ja appivanhempien välillä on kasvun paikka erityisesti maatilalla. Joskus appivanhemmat asuvat samassa pihapiirissä, auttelevat töissä ja lapsenvahdin hommissa, jolloin suhde voi joutua erityiselle koetukselle. Kahnaukset kertovat, että perhe on kaikille osapuolille tärkeä asia. Siellä missä on rakkautta, on myös suuria tunteita – eivätkä kaikki tunteet ole mukavia ja päivänpaisteisia.

Appivanhempien ja nuoren parin kannattaa lähteä miettimään suhdettaan samojen lainalaisuuksien pohjalta kuin muiltakin ihmissuhteita. Ihmiset, jotka ovat omasta mielestään aina oikeassa ja näkevät vian ainoastaan muissa ihmisissä, eivät ole ystävinäkään kovin suosittuja. Kuunteleminen ja arvostuksen osoittaminen puolestaan herättää myönteistä vastakaikua. Hyvää tarkoittavat neuvot, joita ei ole pyydetty, koetaan helposti arvosteluna, epäluottamuksena ja riidan haastamisena. Ja mukaviinkin naapureihin väsyy nopeasti, elleivät osapuolet osaa kunnioittaa toistensa perhe-elämän yksityisyyttä.

Perheterapian näkökulmasta jokaisella sukupolvella on oma kehitystehtävänsä, sukupolviraja. Nuoren aikuisen kasvurauha sisältää puolison etsimistä, ammattiin valmistumista, kypsymistä isäksi ja äidiksi uudelle sukupolvelle. Tyttären ja pojan roolit jäävät taaemmaksi, suhteesta omiin vanhempiin tulee aikuismaisempi. Siinä missä vanhemmuuden viimeinen tehtävä on päästää irti, on lastenkin siis kasvettava irti lapsen roolista.

Aikuinen osaa vetää reviirinsä rajat selkeästi ja ystävällisesti. Hän ilmaisee toiveet ja ajatukset sanallisesti eikä oleta toisen olevan ajatustenlukija. Reviirin rajoja tai etäisyyttä ei välttämättä tarvitse synnyttää riitelemisen, loukkaantumisen ja loukkaamisen kautta niin kuin murrosiässä.

Maatilalla se, joka kantaa taloudelliset riskit, tekee päätökset. Myös parisuhde on kahdenkeskisten päätösten ja läheisyyden sekä vanhemmuuden aluetta. Näitä tosiasioita voi joskus joutua miettimään monelta kannalta, vaikkei ongelmia olisikaan.

Jos ongelmia jo on, kannattaa etsiä apua työnohjauksesta tai perheterapiasta. Läheisten ihmissuhteiden vaikutus työssä viihtymiseen on ratkaiseva erityisesti perheyrityksessä. Arvostaminen syntyy teoista, sitä ei voi kukaan itselleen automaattisesti vaatia.

ANNA LASSILA on lapinjärveläinen luomuviljelijä, kirjailija ja perheterapeutti RR.

anna.lassila@helsinki.fi

LUKENUT MIES

Maakunnista kajahtaa

Ylätason sekatyömies **Risto E. J. Penttilä** on vihdoin löytänyt kotinsa. Kauppakamarijärjestö kiinnosti niin paljon, että Penttilä kieltäytyi lähtemästä lihapatojen ääreen Brysselin europarlamentaarikoksi. Hänen varamiehenään sinne pääsi Ylen Nato-agitaattori Petri Sarvamaa.

Samanlaisen propellipään, professori **Alf Rehnin** kanssa kirjoitettu Suunnaton Suomi antaa vähintään vastaavia osviittoja tulevaan kuin esimerkiksi Penttilän entisen nuorsuomalaisen puolueen ultimaatumit isänmaalle. Menneen ja nykyisen politiikan haukkumisen voi jättää omaan arvoonsa. Tulevasta kannattaa poimia pari arvokasta helmeä.

Nyky-Suomi näyttää kuvittelevan, että teollisuuden aika meillä on ohi ja siirtynyt Aasiaan. Painopaperiin perustuvan metsäteollisuuden kulta-aika onkin auttamatta kaukana takana ja perusmetalli kärsii suhdannetaantumasta.

Toisaalta osaavat konepajat pärjäävät paremmin kuin koskaan. Kirjoittajat painottavat, että teollisuudella on hyvä tulevaisuus, kunhan pieni muistaa olla ketterä, Uutta Nokiaa ei kannata edes toivoa.

Järistyksiä Penttilä on kokenut kiertäessään alueellisia kauppakamareita. Teollisuuden pöhinä vallitsee maakunnissa, mutta tasavallan hallitus on juuttunut vain pääkaupunkiseudun näkymiin.

Samoja terveisiä kertoo uunituore Tilastokeskuksen julkaisu. Valtakunnan palvelut on keskitetty pääkaupunkiseudulle, mikä voimistuvien pilvipalveluiden aikakaudella on pähkähullua. Oikeaa rahaa tuottavat elinkeinot ovat aivan muualla: Etelä-Karjalassa, Etelä-Pohjanmaalla, Itä-Uudellamaalla ja Lapissa.

Kirjoittajat jakavat Suomeen kuuteen alueeseen, joilla jokaisella on vahvuutensa.

Helsingin metropoli on Pääkonttori-Suomi (Miksi?). Turusta Pirkanmaalle ulottuu Teknologia-Suomi. Oulusta Etelä-Pohjanmaalle löytyy Yrittäjä-Suomi. Keski-Suomesta Lahteen ja Pohjois-Karjalaan on Biotalous-Suomi. Etelä-Savo, Etelä-Karjala ja Kymenlaakso ovat Pietari-Suomi, kuten vahvaan tsaarin aikaan.

Lappi ja Kainuu ovat Kaivannais- ja Matkailu-Suomi. Kirjoittajien mielestä siinä on nykyisin kaikkein dynaamisin alue. Valtion tärkein investointikohde olisi nyt Jäämeren rata. Ei siis Helsingin pilvenpiirtäjät.

PEKKA ALAROTU

Risto E. J. Penttilä ja Alf Rehn: Suunnaton Suomi. 222 sivua, Otava.

Pienen kunnan suurin ihme

Kunnassa on noin 1 500 asukasta, mutta palveluvarustukseen kuuluvat jäähalli, uimahalli, keilahalli sekä keinonurmi ylipainehallissa.

KANNONKOSKI (MT)
Miten täällä voi olla tällainen paikka keskellä metsää? Tämän kysymyksen kuulee monelta ensi kertaa Kannonkosken Piispalaan tulevalta.

Kirkonkylästä kuuden kilometrin päässä luonnonkauniin Kivijärven rannalle rakennettu Piispala on Suomen suurin leirikoulujen järjestäjä.

”Maaliskusta toukokuuhun sekä elokuun puolivälistä lokakuun puoliväliin talo on täynnä leirikoululaisia. Se tarkoittaa 200–250 nuorta viikossa”, nuorisopäällikkö **Risto Myllynen** kertoo.

Suurin osa leirikouluista tulee Pohjanmaalta, Tampereen seudulta ja muualta Etelä-Suomesta pääkaupunkiseudulta asti. Myllysen mukaan Piispalan sijainti on hyvä ja valtaosalla tulijoista matka kestää puoli päivää.

Helsinkiin on 390 kilometriä, Kokkolaan 160 ja Tampereelle 235.

Tarjolla on 60 erilaista leirikouluohjelmaa. Viikkoon mahtuu niistä noin kahdeksan.

Piispala räätälöi ohjelmat koulun toiveiden mukaisesti. Talviaikaan kovimpia hittejä ovat huima pulkkamäki ja jääkiipeilyseinä. Viime talveksi valmistunut half pipe kiinnostaa aloittelevia lasketteljoita.

Sulan maan aikana pääsee vaeltamaan, melomaan, pelaamaan jalka- tai pesäpalloa katetulla tekonurmella. Sisällä voi hioa korukiviä, maalata paitaa tai toisen naamaa, ampua jousella tai ekoaseella.

Leirikoululaiset 5. ja 6. luokilta

Suurin osa leirikoululaisista on 5. ja 6. luokan oppilaita. Myös yhdeksäsluokkalaisia käy paljon.

Myllynen muistelee, että esimerkiksi Jämijärven koulusta on hänen aikanaan käynyt jo kymmenen luokkaa. Myllynen tuli Piispalaan vuonna 2007.

Kansainvälisiä leirikouluja on tähän mennessä ollut vähän. Olkiluodon ydinvoimalan ranskankielisten rakentajien lapset käyvät talvella kerran vuodessa. Venäjältä tulee nuorisoryhmiä pelaamaan jalkapalloa tai jääkiekkoa.

Piispala tekee yhteistyötä Suomen jääkiekkoliiton kanssa. Yhteistyö tuo mittavan määrän majoittujia vuodessa.

Sesonkiaikaan ohjaajia tarvitaan toistakymmentä. Heitä saa lähialueilta, Piispalan oman vakituisen ohjaajajoukon jatkoksi.

Samppa Pasanen on ollut liikunnanohjaajana toista kuukautta. Hän ohjaa kaikkea muuta paitsi kiipeilyä ja melontaa.

”Mukavaa hommaa. Monipuolisempaa kuin Viitasaaren tai Äänekosken uimahalleissa”, Kajaanin ammattikorkeakoulusta valmistunut Pasanen kehuu.

Merkittävä työllistäjä

Piispala työllistää noin 50 ihmistä. Kannonkosken kunnanjohtajan **Maarit Aution** mukaan se on erittäin merkittävä määrä.

Piispala on kunnallinen liikelaitos. Valtuusto on antanut ohjesäännöllä Piispalalle itsenäisen päätösvallan.

Piispalan kehittämiseen kunta on panostanut omaa rahaa miljoona euroa vuosina 1981–1994. Vesi- ja jääliikuntakeskuksen rakennusvaiheeseen kunta sijoitti 2000-luvulla toisen miljoonan.

UPM:ltä kunta on vaihtanut maata Piispalan läheisyydestä, viimeksi Öijänniemen rakennuspaikoiksi. Kivijärven rantaan on kaavoitettu 26 korkeatasoisen lomaosakekiinteistön tontit. Yksi rakennus on valmiina.

Aution mielestä Kannonkoski tunnetaan pitkälti Piispalastaan Etelä-Suomessa ja Pohjanmaalla. Hyvin usein löytyy vanhempia, joiden lapset ovat olleet leirikoulussa tai leirillä Piispalassa.

SAMI KARPPINEN

Viitasaarelainen Tino Varis, 9, hyppää pomppulaudalta altaaseen.

Piispalan vapaa-ajanohjaaja Miia Numminen maskeeraa Tiiu Lehtosta.

Nuorisokeskukset

1 **Vasatokka,** Inari
2 **Muotkavaara, Piispalan** sivutoimipiste
3 **Oivanki,** Kuusamo
4 **Syöte,** Pudasjärvi
5 **Hailuoto, Syötteen** sivutoimipiste
6 **Villa Elba,** Kokkola
7 **Metsäkartano,** Rautavaara
8 **Hyvärilä,** Nurmes
9 **Piispala,** Kannonkoski
10 **Marttinen,** Virrat
11 **Ahtela,** Sauvo
12 **Anjala,** Kouvola
13 **Suomenlinna,** Helsinki

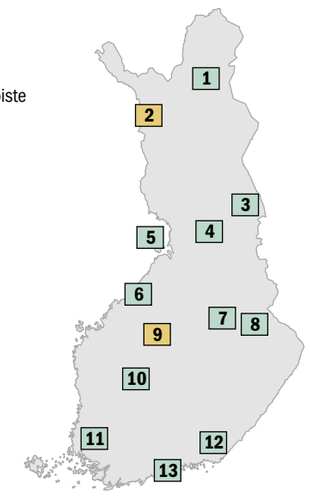

MT Lähde: Suomen Nuorisokeskukset

Kangasalan Vatialan koulun Onni Järvinen (vas.), Emma Kilpinen, Essi Pitkäranta, Antti Vilén, Jenna Vuorela ja Leila Al-Hethaf seuraavat, kun Oskar Sillanpää ampuu ekoaseella.

”Omassa kokosarjassamme meillä on Suomen parhaat liikuntapaikkapalvelut”, kunnanjohtaja vakuuttaa. Piispalan ansiosta kuntaan on muuttanut useita lapsiperheitä. Tänä syksynä käyttöön otettu uusi koulu lisää muuttointoa.

Kertopuinen kerrostalo

Piispala investoi omalla tulorahoituksellaan ja valtionavun turvin. Parhaillaan rakennetaan uuden majoitus- ja harrastetilan perustuksia. Kertopuinen uudisrakennus lisää majoituskapasiteettia vähintään parin leirikouluryhmän verran.

Työmaan projektipäällikön **Hannu Aution** mukaan valmista pitäisi olla maalis–huhtikuun taitteessa. Rakennustöissä on toistakymmentä ammattilaista, valtaosa Kannonkoskelta, muutama lähikunnista.

Tällä hetkellä Piispalassa on parisataa perusvuodepaikkaa. Lisävuoteiden avulla majoittumaan mahtuu yli 300 leirikoululaista.

Kuntalaiset saavat Piispalasta palveluja ilmaiseksi tai puoleen hintaan. Palvelupaketin arvo on 50 000 euroa vuodessa.

Kunnanvaltuuston puheenjohtajan **Sirpa Kaikkosen** (sd.) mielestä kuntalaiset voisivat käyttää palveluja enemmänkin. Kaikkonen työskentelee vesi- ja jääliikuntakeskuksen vastaanotossa.

”Seniorivesijumppa on suosituin, siinä on kaksi ryhmää”, Kaikkonen kertoo.

Oman kunnan järjestämällä säpinäleirillä oli syyslomaviikolla noin 50 osallistujaa.

Ulkopuolisillekin hinnat ovat kilpailukykyiset. Ainakin laukaalainen maanviljelijä **Markku Pitkänen** kehui Piispalan hintoja kohtuullisiksi. Hän oli lähtenyt perheineen lomailemaan kylpylähotelli Peurungan vierestä.

Pitkäsen viiden hengen perhe viipyi Piispalassa kolme vuorokautta. Paikassa viehättää hinnan lisäksi monipuolinen tarjonta ja hyvä ruoka.

Perunanviljelijä hoitaa jäähallia

Ruuan raaka-ainetta tuottaa agrologi **Eero Leppänen**. Hänen kasvattamistaan perunoista osa menee naapuriin, Piispalan keittiöön.

Leppänen on ollut jäähallin hoitajana vuodesta 2004, kaksi viimeisintä vuotta puolipäivätöissä.

Jäähallin hoidon Leppänen on oppinut tekemällä, uimahallia varten hän on käynyt allas- ja vesihygieniakursseja.

Leppänen ja muut kiinteistöpuolen miehet ovat jo laittaneet lumitykit valmiiksi. Heti kun lämpötila laskee pysyvästi nollan alapuolelle, alkaa ensilumen ladun teko.

REIJO VESTERINEN

Kymmenen nuorisokeskusta

Suomessa on kymmenen valtakunnallista nuorisokeskusta. Niiden perustamisesta päätettiin Helsingissä vuonna 1975 järjestetyssä Etyk-kokouksessa.

Kokous asetti tavoitteeksi nuorten kansallisen ja kansainvälisen liikkuvuuden edistämisen Euroopassa.

Ensimmäiset keskukset perustettiin vuonna 1982. Tuolloin toimintansa aloittivat Ahtela, Hyvärilä, Oivanki ja Piispala.

Uusin nuorisokeskus perustettiin Anjalankoskelle vuonna 2000.

Kannonkosken Piispalalla on sivutoimipiste Muonion Muotkavaarassa. Siellä on 60 vuodepaikkaa.

Nuorisokeskukset ovat kansainvälisen ja valtakunnallisen nuorisotoiminnan alueellisia tukikohtia. Keskusten ensisijainen tehtävä on tarjota lapsille, nuorille sekä kasvatus ja nuorisoalan toimijoille palveluja, jotka tukevat lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä.

Piispalan kansainvälisin tapahtuma oli vuonna 1990 järjestetty partiolaisten Tervasleiri. Eri puolilta maailmaa Keski-Suomeen tuli yli 10 000 partiolaista.

Nuorisokeskuksista säädetään nuorisolaissa ja -asetuksessa. Keskusten toimintaa rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö.

REIJO VESTERINEN